

7/22458

G.K. 83

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : 72252440-610-[2018-9]- 1311
Konu : Yazılı soru önergesi

05.03.2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 25.01.2018 tarihli ve 43452547-120.07-222280 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan ve İstanbul Milletvekili Sayın Dr. Sezgin TANRIKULU'na ait olan 7/22458 esas numaralı yazılı soru önergesi incelenmiş olup, söz konusu soru önergesinde yer alan hususlar aşağıda değerlendirilmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 53 üncü maddesinde;

"Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda % 3 oranında engelli çalıştırmak zorundadır..."

...Engelli personel çalıştırma yükümlüğünün yerine getirilmesinin takip ve denetimi ile engellilerin Devlet memurluğuna yerleştirilmesinden Devlet Personel Başkanlığı sorumludur. Engelli açığı bulunan kamu kurum ve kuruluşları bir sonraki yıl için alım yapacakları engellilere ilişkin taleplerini her yılın Ekim ayının sonuna kadar Devlet Personel Başkanlığına bildirmek zorundadır. Devlet Personel Başkanlığı kurum ve kuruluşların bildirimini üzerine, engelli kontenjanlarına yerleştirme yapabilir veya yaptırabilir."

hükmüne yer verilmiş, 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında da, 657 sayılı Kanunun 53 üncü maddesine göre yapılacak engelli personel atamalarının merkezi yönetim bütçe kanununda öngörülen atama sınırlamalarına tabi olmadığı hüküm altına alınmıştır.

2/1/2014 tarihli ve 2014/5780 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "Engelli Kamu Personel Seçme Sınavı ve Engellilerin Devlet Memurluğuna Alınmaları Hakkında Yönetmelik" in 11 inci maddesinde, kamu kurum ve kuruluşlarının bir sonraki yıl için engelli memur alımı yapacakları münhal kadrolarını Devlet Personel Başkanlığının internet sitesindeki "DPB e-Uygulama" kısmında yer alan bilgi alanlarını Nitelik-Kod Kılavuzu ile Başkanlığın öngördüğü koşullara göre tam ve eksiksiz olarak doldurmak suretiyle, ilgili yılın Ekim ayı sonuna kadar elektronik ortamda anılan Başkanlığa bildirecekleri, bildirim yapılan ve Başkanlıkça da uygun görülen kadrolara ilişkin cetvellerin ayrıca yazılı olarak anılan Başkanlığa gönderecekleri düzenlenmiştir.

Dolayısıyla, engelli personel istihdamına ilişkin istatistiki veriler, gerekli bilgi ve belgeler Devlet Personel Başkanlığınca tutulmakta olup söz konusu personelin atamaları da anılan Başkanlıkça yapılmaktadır.

Diğer taraftan, 4857 sayılı İş Kanununun "Engelli ve eski hükümlü çalıştırma zorunluluğu" başlıklı 30 uncu maddesinin birinci ve yedinci fıkralarında;

"İşverenler, elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde üç engelli, kamu işyerlerinde ise yüzde dört engelli ve yüzde iki eski hükümlü işçiyi veya 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu veya 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Yedek

Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu kapsamına giren ve askerlik hizmetini yaparken 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21 inci maddesinde sayılan terör olaylarının sebep ve tesiri sonucu malul sayılmayacak şekilde yaralananları meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdürler...

...
hükümüne yer verilmiş olup, anılan Kanunun "Engelli ve eski hükümlü çalıştırma zorunluluğuna aykırılık" başlıklı 101 inci maddesinde ise;

"Bu Kanunun 30 uncu maddesindeki hükümlere aykırı olarak engelli ve eski hükümlü çalıştırmayan işveren veya işveren vekiline çalıştırmadığı her engelli ve eski hükümlü ve çalıştırmadığı her ay için binyediyüz Türk Lirası idari para cezası verilir. Kamu kuruluşları da bu para cezasından hiçbir şekilde muaf tutulamaz."

şeklinde bir düzenlemeye yer verilmiştir. Böylelikle, elli veya daha fazla işçinin çalıştırıldığı özel sektör işyerlerinde yüzde üç engelli, kamu işyerlerinde ise yüzde dört engellinin istihdam edilmesi gerektiği, bu hükme uyulmaması halinde ise işveren veya işveren vekiline çalıştırmadığı her engelli ve çalıştırmadığı her ay için binyediyüz Türk Lirası idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına göre;

65 yaşını doldurmamış olmasının yanı sıra;

a) Başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek şekilde engelli olduklarını ilgili mevzuatı çerçevesinde alınacak sağlık kurulu raporu ile kanıtlayan, 18 yaşını dolduran Türk vatandaşı engellilerden; sosyal güvenlik kuruluşlarının herhangi birisinden her ne nam altında olursa olsun bir gelir veya aylık hakkından yararlananlar ile uzun vadeli sigorta kolları açısından zorunlu olarak sigortalı olunması gereken bir işte çalışanlar veya nafaka bağlanmış ya da nafaka bağlanması mümkün olanlar hariç olmak üzere, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından muhtaç olduğuna karar verilenlere muhtaçlık hâli devam ettiği müddetçe aylık 598,72 TL,

b) İlgili mevzuatı çerçevesinde alınacak sağlık kurulu raporu ile engelli olduklarını kanıtlayan, 18 yaşını dolduran ve talebine rağmen Türkiye İş Kurumu tarafından işe yerleştirilememiş olan Türk vatandaşlarından; sosyal güvenlik kuruluşlarının herhangi birinden her ne nam altında olursa olsun bir gelir veya aylık hakkından yararlananlar ile uzun vadeli sigorta kolları açısından zorunlu olarak sigortalı olunması gereken bir işte çalışanlar veya nafaka bağlanmış ya da nafaka bağlanması mümkün olanlar hariç olmak üzere, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından muhtaç olduğuna karar verilenlere muhtaçlık hâli devam ettiği müddetçe 399,15 TL

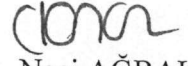
aylık bağlanmaktadır.

2022 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında ise nafaka bağlanan veya nafaka bağlanması mümkün olanlar ile sosyal güvenlik kuruluşlarının herhangi birinden her ne nam altında olursa olsun gelir veya aylık hakkından yararlanan durumunda ya da uzun vadeli sigorta kolları açısından zorunlu olarak sigortalı olunması gereken bir işte çalışan durumunda kendisine bakmakla yükümlü bir yakını bulunan engelli çocuklar hariç olmak kaydıyla Türk vatandaşı olan, 18 yaşını tamamlamamış ve ilgili mevzuatı çerçevesinde alınacak sağlık kurulu raporu ile engelli oldukları kanıtlanmış durumundaki engelli yakınlarının bakımını üstlenen Türk vatandaşlarından, her ne nam altında olursa olsun her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı, 16 yaşından büyükler için belirlenmiş olan asgari ücretin aylık net tutarının 1/3'ünden daha az olan ve Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından muhtaç olduğuna

karar verilenlere muhtaçlık hâli devam ettiği müddetçe ve bakım ilişkisini fiilen gerçekleştirmeleri kaydıyla 399,15 TL aylık bağlanacağı hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun ek 7 nci maddesi gereği her ne ad altında olursa olsun her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle, hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı, asgari ücretin aylık net tutarının 2/3'ünden daha az olan ve bakıma ihtiyaç duyan engellilere sosyal yardım yapılmak suretiyle evde bakımlarına destek sağlanmaktadır. Bu kapsamda, bakıma ihtiyacı olan engellinin evde bakımına destek için aylık 1085.5 TL sosyal yardım yapılmaktadır.

Bilgilerini arz ederim.



Naci AĞBAL
Maliye Bakanı